

Ketabton.com

شعبه های ایمان

۱۴۰۳ هـ ش

احسان الله محمدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شعبه های ایمان

معرفی رساله

اسم رساله : شعبه های ایمان

تهیه و ترتیب : احسان الله محمدی

سال نشر : ۱۴۰۳ هـ ش

سال چاپ :

شعبه های ایمان

مقدمه

شاید این حدیث را زیاد شنیده باشید که رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید:

ایمان شصت و چند یا هفتاد و چند شعبه دارد، برترین آن، شهادت: لا اله الا الله (معبود بر حق جز الله وجود ندارد) است و پائین ترین آن، برداشتن خاك و خاشاك از سر راه است حیا شعبه ای از ایمان است. (متفق علیه)

در این رساله کوچک من هم خواستم به یاری و نصرت الله تعالی تمامی شعبه های ایمانی را جمع آوری کرده تا امت مسلمه با شعبه های ایمانی آشنایی پیدا کند و همچنان شعبه های ایمانی را در جدول درج کردم تا واضح باشد در جدول یک خانه خالی را هم گذاشتم (برای خود امتیاز دادن) شما میتوانید برای خود امتیاز دهد که در کدام شعبات کامیاب هستید در کدام ناکام. هر تحقیقی که انجام می شود بر اساس توانایی انسان است و الله متعال به انسان این توانایی را می دهد که یک عمل را انجام دهد، الله متعال را سپاس می گویم که این فرصت، سلامتی و تندرستی را به من عطا فرمود که به خاطر آن چنین نوشته ای بنویسم در دعای های خود بنده را فراموش نکنید!

شعبه های ایمانی

شرح حدیث شاخه های ایمان

«الإيمان بضع وستون، أو بضع وسبعون شعبة؛ أعلاها شهادة: لا إله إلا الله وأدناها إماطة الأذى عن الطريق: وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ» متفق عليه.

ایمان شصت و چند یا هفتاد و چند شعبه دارد، برترین آن، شهادت: لا اله الا الله (معبود بر حق جز الله وجود ندارد) است و پائین ترین آن، برداشتن خاک و خاشاک از سر راه است حیا شعبه ای از ایمان است.

راوی حدیث

ابوهریره: عبدالرحمن بن صخر دوسی، راوی اسلام، ملازم رسول الله صلی الله علیه و سلم، از او بیش از پنج هزار حدیث روایت شده است، عمر او را والی بحرین قرار داد، سپس او را عزل نمود، سپس چند سالی در زمان خلافت بنی امیه به عنوان والی مدینه منسوب شد، سپس در سال 57 هـ درگذشت.

شرح مفردات

(بضع) از سه تا نه.

(شعبة) خصلت، شعبه مفرد شُعب است، به معنای شاخه های درخت، که همان تشبیه ایمان و خصلت های آن به درختی شاخه دار است که ثمره ی آن کامل نمی گردد مگر با رشد و تکامل شاخه های آن.

(إماطة الأذى) یعنی: دور نمودن و مراد از اذی: تمام چیزهایی است که موجب اذیت و آزار میگردد مثل سنگ، گل و لای، خار یا غیره.

(الحیاء) صفتی در نفس است که شخص را بر انجام افعال پسندیده و می دارد و او را از افعال مذموم به دور می دارد.

شرح اجمالی حدیث

رسول الله صلی الله علیه و سلم در این حدیث بیان می دارد که ایمان خصلتی واحد نیست بلکه دارای شعب و خصلت های مختلفی است. اما افضل این شعب یک کلمه است که عبارت است از: «لا إله إلا الله»، این کلمه

شعبه های ایمان

اگر هم وزن آسمان و زمین قرار گیرد بر آن برتری می یابد؛ زیرا کلمه ی اخلاص است و اگر کسی این کلمه آخرین کلامش در دنیا باشد داخل بهشت خواهد شد و افضل شعب ایمان نیز میباشد.

حیا شعبه ای از ایمان و صفتی پسندیده در شخص است، حیا اخلاق رسول الله صلی الله علیه و سلم بوده است و از زن مستور در چادر نیز با حیا تر بوده است.

فوائد حدیث

- 1- اثبات تفاضل در ایمان و جدا بودن اهل ایمان در درجات آن، و این خود بزرگترین دلیل است بر اینکه ایمان کم و زیاد میگردد.
- 2- این قول که: «الإیمان بضع و سبعون أو بضع و ستون شعبه» شک در راوی است، که آیا رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: «بضع و سبعون یا بضع و ستون»؟
- 3- قول «لا إله الا الله» کلمه توحید است که اگر انسان آن را بر زبان جاری کند مسلمان میگردد و اگر از آن کبر بورزد کافر میگردد، این کلمه حد فاصل بین ایمان و کفر است؛ لذا بالاترین و افضل شعب ایمان است.
- 4- ایمان نزد اهل سنت و جماعت متضمن قول لسان و عمل جوارح و اعتقاد و عمل قلب است.
- 5- برداشتن خاک و خاشاک از سر راه از خصال و شعب ایمان و از محاسن اخلاق است.
- 6- حیا از ایمان است، حیا از الله این را در عبد واجب می گرداند که به طاعت الله بپردازد، و از آنچه الله از آن نهی نموده دست بردارد، حیا از الله بر عبد واجب میگردد که مروءة و جوانمردی خود را حفظ کند و چیزهایی را انجام دهد که او را نزد مردم زیبا و نیکو جلوه دهد و از چیزهای که او را آلوده می گرداند دوری بگیرد، تمامی حیا از ایمان است.
- 7- رسول الله صلی الله علیه و سلم تمامی شعب ایمان را بیان نکرد، و این از حکمت پیامبر است که الله به او ارزانی کرده است؛ این عدم بیان بدین خاطر است که خود مسلمان اجتهاد کرده و نصوص کتاب و سنت را بررسی کند تا این شعب را جمع نموده و بدانها عمل کند، و تا اینکه در این وادی حریص از غیر حریص جدا گردد.

شعبه های ایمان

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرموده اند: ایمان هفتاد و اندی شعبه دارد و ما در زیر این شعبه جات را ذکر نموده ایم:

شماره	امتیاز دادن برای خود	شعبه
1		ایمان و اعتقاد به الله عزوجل داشتن
2		به تمام پیامبران علیهم السلام ایمان داشتن
3		ایمان به ملائکه
4		ایمان به قرآن و دیگر کتابهای آسمانی
5		ایمان به خوب بد تقدیر
6		ایمان به قیامت
7		ایمان به برانگیخته شدن بعد از مرگ و حشر و نشر شدن
8		ایمان به جمع شدن مردم در میدان عرصات بعد از زنده شدن و بیرون شدن از قبرها
9		ایمان به این که بهشت خانه مومنان و دوزخ خانه کافران است.
10		دوستی و محبت با الله مهربان
11		ترس از الله متعال
12		امید به الله متعال داشتن
13		توکل بر الله داشتن و در هر چیز تسلیم دستورات او بودن
14		دوستی و محبت با رسول الله <small>صلی الله علیه و سلم</small>
15		احترام پیامبر <small>صلی الله علیه و سلم</small> را داشتن و ایشان را بزرگوار و معظم دانستن
16		دوست داشتن دین و متحمس بودن نسبت به آن
17		یادگیری علم دین
18		رساندن و انتشار علم دین
19		بزرگ دانستن قرآن و احترام قایل بدون نسبت به آن
20		طهارات و پاکی
21		خواندن نماز
22		پرداخت زکات
23		روزه
24		اعتکاف
25		انجام حج و عمره
26		جهاد فی سبیل الله
27		مرز بانی و پاسداری مرزهای سرزمین اسلامی
28		در میان جهاد و مبارزه با دشمن اسلام استقامت نمودن و فرار نکردن
29		پرداخت خمس یعنی یک پنجم مال غنیمت به رهبر حکومت اسلامی و یا ماموران حکومت اسلامی

شعبه های ایمان

آزاد کردن برده برای فقط برای رضای الله مهربان	30
پرداخت تمام کفارات و جرمانه های مالی که بر انسان بنا بر گناهان و یا سوگند ها واجب می گردد.	31
وفای به عهد و پیمان ها	32
به یاد نعمات الهی بودن و شکر آنها را بجا آوردن	33
زبان خویش را کنترل و حفاظت نمودن	34
امانتدار بودن و امانتهای مردم به آنها پرداخت نمودن	35
پرهیز از قتل انسانهای بی گناه و جنایت بر افراد	36
شرم گاه خویش را از کارهای خلاف شرع و نامشروع حفظ نمودن	37
دست درازی به مال مردم نکردن و خود را از عمل زشت دزدی بدور داشتن	38
حلال خور بودن و از خورد و نوش چیز های حرام و مشکوک و یا خورد نوش به روش های غیر شرعی پرهیز نمودن	39
از لباس و ظروف مجاز شرعی و با روش و شمایل بیان شده از جانب اسلام استفاده نمودن و از لوازم، ظروف و لباس های غیر شرعی استفاده ننمودن.	40
از بازیها و سرگرمی های ناجایز و حرام پرهیز نمودن	41
میان روی در انفاق و پرهیز از خوردن مال حرام	42
ترک کینه و حسد نسبت به دیگران	43
حرام بودن ریختن آبروی دیگران و پرهیز از این عمل زشت	44
اخلاص در اعمال و ترک ریا	45
با انجام نیکی ها شاد شدن و با ارتکاب گناهان ناراحت شدن	46
از هر گناهی توبه نمودن	47
قربانی و دیگر حیواناتی که شریعت اسلام کشتن و ذبح نمودن آنها را دستور داده از قبیل عقیقه وغیره را رعایت نمودن و برای الله مهربان این کار را انجام دادن	48
از دستورات موافق با شرع رهبران و امیران پیروی نمودن	49
با جماعت مسلمانان بودن و از اختلاف و پراکندگی بدور بودن	50
بر مردم با عدل و انصاف رهبری و حکومت نمودن و در قضاوتها انصاف را رعایت نمودن	51
امر به معروف و نهی از منکر نمودن	52
تعاون و همکاری نمودن در کار های نیک و خیر	53
شرم و حیاء داشتن و خود را با این صفت زیبا آراستن	54
نیکی به پدر و مادر	55
بر قراری روابط خویشاوندی	56
خوش اخلاقی	57
نیکی نمودن به غلامان و بردگان زیر دست	58
رعایت نمودن حق آقایان و صحابان (از جانب بر دگان).	59

شعبه های ایمان

رعایت حقوق فرزندان و خانواده	60
با اهل دین دوستی نمودن و با آنها همراه و نزدیک بودن و سلام و علیک نمودن	61
جواب سلام دیگران را دادن	62
به عیادت بیماران رفتن	63
بر مسلمانان نماز جنازه خواندن	64
جواب عطسه زننده ای که الحمد لله گفت دادن..	65
از کفار و مفسدین دوری نمودن و با آنها سخت و خشن نمودن	66
اکرام همسایه	67
اکرام مهمان	68
پرده پوشی گنه کاران نمودن	69
بر مشکلات و انجام عبادات و در مقابل شهوات صبر نمودن	70
بی رغبت بودن نسبت به دنیا و آرزوهای اندک دنیوی داشتن	71
با غیرت بودن و دیوث نبودن	72
از لغویات پرهیز نمودن	73
سخاوت مند بودن	74
بر کوچکان رحم و احترام بزرگان را نگه داشتن	75
در میان افراد صلح بر قرار نمودن و قهر و ناراحتی ها را از بین بردن	76
هر آنچه از خیر و خوبی برای خویش می پسندد برای برادر دینی اش نیز پسندد و هر چیز برای خویش نمی پسندد برای برادر خویش هم نپسندد که می شود چیزهای تکلیف را از راه دور کردن را نیز جزء همین قرار داد.	77

ناگفته نماند که تمام این شعبه جات ایمانی از کتاب شعب الایمان امام بیهقی گرفته شده و ایشان برای اثبات این شعبه جات 11269 حدیث و روایت ذکر نموده است.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**